

Inkeri Anttila fyller 70 år

Den 29 november fyller Inkeri Anttila 70 år. Detta nummer är tillägnat henne.

Inkeri Anttila är en märkesperson inom finsk, nordisk, ja t.o.m. inom internationell kriminalvetenskap. Början av hennes långa vetenskapliga karriär dominerades av forskning gällande straffrättsdogmatiska frågor. Doktorsavhandlingen om den kränktes samtycke som rättsstridigheten uteslutande grund (1946) och de första monografierna var resultat av hennes intresse för denna typ av traditionell straffrätt. Senare uttryck för samma intresse är alla de straffrättsläroböcker som såsom medförfattare haft Inkeri Anttila. Det mesta av denna straffrättsdogmatiska produktion har sin förankring i den finska rättsordningen och är publicerad på finska.

Också början av den formella vetenskapliga karriären präglades av uppdrag och befattningar med anknytning just till straffrätt. Höjden av denna del av sin karriär nådde Inkeri Anttila då hon år 1961 utnämndes till professor i straffrätt vid Helsingfors universitet. Från denna tjänst avgick hon med pension år 1979.

I Inkeri Anttilas forskning fick straffrättsdogmatiken småningom allt mer ge vika för kriminologin. Redan på 1950-talet publicerade hon stora kriminologiska arbeten med anknytning till det straffrättsliga påföljdssystemet samt till unga personer, antingen som brottslingar eller som brottsoffer. På 1960-talet breddades spektret för hennes kriminologiska forskning ytterligare, samtidigt som det naturliga auditoriet för henne allt mer blev Norden i stället för Finland. Det var därför helt följdriktigt att t.ex. den stora lärobok i kriminologi, som hon skrev tillsammans med Patrik Törnudd, också publicerades på svenska (1973) med tanke på en nordisk publik.

Den kriminologiska forskningen vidgade även området för de uppdrag som anförtroddes Inkeri Anttila. Då kriminologiska forskningsinstitutet grundades år 1963 var Inkeri Anttila dess givna prefekt. Senare då institutet omändrades till ett rättspolitiskt institut (1974) var hon lika given som dess första direktör. Som ordförande för Nordiska samarbetsrådet för kriminologi fungerade Inkeri Anttila 1970-74.

Utmärkande för Inkeri Anttilas kriminologiska forskning har varit att den haft ett starkt kriminalpolitiskt perspektiv. Flera av hennes verk är ypperliga exempel på vetenskaplig kriminalpolitisk forskning. Men inte heller den praktiska kriminalpolitiken har varit främmande för henne. Gott bevis för detta är att hon även verkat som justitieminister. Denna korta ministerperiod gav utslag i flera sådana straffrättsreformer som allmänt betecknats som 1970-talets bäst motiverade. Till dessa hör kompletteringen av strafflagen med stadganden om straffmätning och reformerna av stadgandena om trafikfylleri.

I kriminalpolitiska frågor har Inkeri Anttila gärna tagit hela världen som sitt forum. Hennes medlemskap i flera kriminalvetenskapliga sammanslutningars styrgrupper och internationella kriminalpolitiska organ är belägg för detta. Denna verksamhet har även gett henne mandat inom FN:s kriminalpolitiska arbete. De senaste åren av sin karriär har hon med stor hängivenhet ägnat det kriminalpolitiska institut med anknytning till FN som framför allt just på hennes försorg grundades i Helsingfors 1982. Inom kriminalpolitiken är Inkeri Anttila en världspolitiker.

Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab har ofta varit det forum i Norden där Inkeri Anttila publicerat sig. Under flera år var hon finsk redaktör för tidskriften och hon stod också länge som författare av den finska krönika som av tradition publicerats för att informera en nordisk publik om aktuella kriminalpolitiska händelser i Finland. Flera av hennes kriminologiska och kriminalpolitiska artiklar har publicerats här. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab hade t.ex. lyckan att vara den tidskrift som fick publicera en av de artiklar som förmodligen haft den största betydelsen för den kriminalpolitiska utvecklingen i de nordiska länderna, »Konservativ och radikal kriminalpolitik i Norden« (1967). - Att ägna detta nummer åt Inkeri Anttila kan därför ses som ett uttryck för en mycket förtjänt tacksamhet.

Bidragen i detta nummer har framför allt inspirerats av Inkeri Anttila som kriminalpolitisk forskare och praktiker. Vissa av bidragen är sådana inlägg från det IX

nordiska kriminalistmötet i Helsingfors år 1984 som ej tidigare publicerats. Det be-
fanns vara lämpligt att medta även dem i detta nummer i stället för att publicera
dem separat; bidragens författare (Flemming Balvig, K.J. Lång och Christoffer Ta-
xell) är alla personer som gärna på detta sätt bidrar till hyllningen av Inkeri Anttila,
och just vid kriminalistmötet i Helsingfors gjordes hon till den finska kriminalist-
föreningens hedersmedlem för det förtjänstfulla arbete som hon sedan länge utfört
för föreningen. Dessa bidrag har dock ej ajourförts, utan står i den form vari de pre-
senterades på kriminalistmötet.

Detta nummer har sammanställts av Pekka Koskinen, Raimo Lahti och P.O.
Träskman vid institutionen för straff- och processrätt vid Helsingfors universitet.
För kostnaderna står Kriminalistföreningen i Finland r.f. och Nordiska samarbets-
rådet för kriminologi. För dess innehåll står kolleger och vänner till Inkeri Anttila
från alla nordiska länder (och USA). Alla har vi gärna stått upp för att hylla Inkeri
Anttila. Det gör säkert även tidskriftens hela läsekrets.
Gratulerar på födselsedagen, Inkeri!